

GAŁECZKA (21) *sb f*

ga- (6), gą- (4); gą- *BielKron, Mącz* (2); ga- : gą- *SienLek* (6 : 1); e oraz końcowe a jasne.

sg N gałeczka (2). ◇ A gałeczkę (1). ◇ pl N gałeczki (1). ◇ G gałeczek (9). ◇ A gałeczki (7). ◇ I gałeczk(a)mi (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVIII w.

Dem. od „gałka”; globulus Mącz, Cn; orbiculus, pilula, sphaerula Cn (21) : Theż dychawicę ftharym ludziem odeymuie/ włoż dragantu do tyzanny/ gwóździkow/ citwaru/ á Potym ítego nadziałay gałeczek *FalZioł* I 60d; Pothym gdyby iuz chciała dziecię odśadzić/ nie ma to być nagle czyniono/ Ale ie pierwiey przyłóżyć lekkim karmiam, Czyniącz mu iakoby gałeczki/ albo kołaczki z chleba á z czukru *FalZioł* V 37, III 30d, 42a [2 r.], b, V 101v [2 r.], 102; Globulus Kuleczká/ gałeczká/ worf. *Mącz* 146c; Albo chcefzli poczęcie płodu pośpiezzyć/ małz bobkow zaięczych z miodem z czyłtym rozmieźzác/ y vczynić iáko gęfte ciáfto/ s ktorego vczyniwfzy/ gałeczkę iáko orzech włofki/ małz to łobie ná noc włóżyć/ áż ku máćicy. *SienLek* 112, 73v, 74v, 82v, 93v, 112 [2 r.].

a. *Element zdobniczy* (2) :

α. *Koralik* (1) : W tym mieście nawięcey rzemieńnikow ktorzy działáią paciérze z kryłztału/ z Succinu z kości/ y z innych rozmaítých máteriy. Miełzcźanie miewáią zyłku do roku ná kilka tyłięcy ftych gałeczek toczonych. *BielKron* 287v.

β. *Kulista ozdoba na szczycie domu* (1) : Capitellum, Główka/ główyczká/ gałeczká ná budowániu. *Mącz* 37d.

b. *Nasienie lub owoc* (1) : Wezmi ziela ktore zową herba fortis y z gałeczkami iego *FalZioł* V 106v.

c. *lek. Jeden z objawów w przebiegu choroby wenerycznej* (1) : Condilomata íą theż żyły tamże na thym miełtczu/ ale z nich krew nie ciecze/ iedno telko kończe nacieką á napuchną: iż będą iako gałeczki z bolefcia *FalZioł* V 93.

Synonimy: kuleczka; a. α. paciorek; β. głowka, głowiczka.

Cf **GAŁKA, GAŁUSZKA**